

บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในวิถูปกติใหม่ที่ส่งผลต่อครูนักนวัตกรรม
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย
SCHOOL ADMINISTRATORS' ROLE IN THE NEW NORMAL AFFECTING
INNOVATOR TEACHERS UNDER THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA
OFFICE NONG KHAI

ทิพย์สุคนธ์ สมรูป^{1*}, บุญฤทธิ์ เพ็ชรวิศิษฐ์² และ วัลลภา อาริรัตน์³
Thipsukon Somroop^{1*}, Bunyarit Petwisit² and Wallapha Ariratana³

มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 112 บ้านหนองเดิ่น ต.หนองกอมเกาะ อ.เมืองหนองคาย จ.หนองคาย 43000 ประเทศไทย^{1, 2, 3}
Khon Kaen University, 112, BanNongDoen, NongKomKo Sub-district, Mueang District, NongKhai Province, 43000 Thailand^{1, 2, 3}

*Corresponding author E-mail: Thipsukon.s@kkumail.com

(Received: 4 May, 2023; Revised: 22 Oct, 2023; Accepted: 30 Oct, 2023)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในวิถูปกติใหม่ 2) ศึกษาระดับครูนักนวัตกรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย และ 3) ศึกษาบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในวิถูปกติใหม่ที่ส่งผลต่อครูนักนวัตกรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสาเหตุ กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู จำนวน 285 คน โดยได้จากการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามผู้บริหารสถานศึกษาในวิถูปกติใหม่ที่ส่งผลต่อครูนักนวัตกรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย วิเคราะห์ข้อมูลโดยค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และทดสอบสมมติฐานการวิจัยโดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบมีขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย มีบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในวิถูปกติใหม่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 2) ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคายมีความเป็นครูนักนวัตกรรม โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด และ 3) บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในวิถูปกติใหม่ที่ส่งผลต่อครูนักนวัตกรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย ประกอบด้วยด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วม (X_5) รองลงมาคือ ด้านการกระบวนกรเรียนรู้วิถีใหม่ (X_1) ด้านการพัฒนาสมรรถนะครูวิถีใหม่ (X_4) ด้านการสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ปลอดภัย (X_3) และด้านการเป็นผู้นำด้านเทคโนโลยีการศึกษา (X_2) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ 0.886 มีค่าสัมประสิทธิ์อำนาจพยากรณ์ครูนักนวัตกรรม ร้อยละ 78.40 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สามารถสร้างสมการถดถอยในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน ได้ดังนี้

สมการในรูปคะแนนดิบ

$$Y = 0.543 + 0.343(X_5) + 0.165(X_1) + 0.131(X_4) + 0.130(X_3) + 0.117(X_2)$$

สมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน

$$Zy = 0.417(ZX_5) + 0.170(ZX_1) + 0.167(ZX_4) + 0.153(ZX_3) + 0.132(ZX_2)$$

คำสำคัญ: ผู้บริหารสถานศึกษา, วิถูปกติใหม่, ครูนักนวัตกรรม

¹ นักศึกษา หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาคุณภาพการศึกษา คณะสหวิทยาการ

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาคุณภาพการศึกษา คณะสหวิทยาการ

³ รองศาสตราจารย์ ดร. สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาคุณภาพการศึกษา คณะสหวิทยาการ

ABSTRACT

The objectives of this research were to: 1) study the level of school administrator's role in the new normal; 2) study the level of innovation among teachers under the secondary educational service area office Nong Khai; and 3) study the school administrators' role in the new normal affecting innovator teachers under the secondary educational service area office Nong Khai. The study employed a causal research design. The samples consisted of 285 school administrators and teachers selected through the stratified random sampling method. The instrument was a questionnaire about the role of school administrators in the new normal affecting innovator teachers under the secondary educational service area office, Nong Khai. The data were analyzed using mean, standard deviation, Pearson's product-moment correlation coefficient, and hypothesis testing through stepwise multiple regression analysis.

The results of the research were as follows: 1) the school administrators under the secondary educational service area office in Nong Khai had the highest level of proficiency in their role in the new normal; 2) the teachers under the secondary educational service area office Nong Khai had a high level of innovative teachers, an average at the highest level; and 3) the role of school administrators in the new normal significantly innovative teachers under the Secondary Educational Service Area Office, Nong Khai. This impact included elements: participatory management (X_5), followed by the organization of the learning process in the new normal (X_1), teacher competency development in the new normal (X_4), the creation of a safe learning environment (X_3), and leadership in educational technology (X_2). The multiple correlation coefficient was 0.886, and the predictive coefficient for innovative teachers was 78.40%, with statistical significance at the 0.05 level. A regression equation could be formulated in both raw and standardized scores as follows:

The Regression Equation of Unstandardized Score:

$$Y = 0.543 + 0.343(X_5) + 0.165(X_1) + 0.131(X_4) + 0.130(X_3) + 0.117(X_2)$$

The Regression Equation of Standardized Score:

$$Zy = 0.417(ZX_5) + 0.170(ZX_1) + 0.167(ZX_4) + 0.153(ZX_3) + 0.132(ZX_2)$$

KEYWORDS: School Administrators, New Normal, Innovator Teachers

บทนำ

สถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อโคโรนาไวรัส 2019 ส่งผลกระทบต่อการปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง วัฒนธรรม และการศึกษา นำไปสู่การศึกษาในยุควิถีปกติใหม่ (New Normal) การเรียนรู้แบบดั้งเดิมอาจจะไม่ตอบโจทย์ต่อไป สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการที่เน้นการจัดการเรียนการสอนเชิงรุก (Active Learning) ส่งเสริมการปฏิบัติจริงในห้องเรียนร่วมกับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลบูรณาการผ่านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและมีปฏิสัมพันธ์อย่างสร้างสรรค์ในหลากหลายรูปแบบ สถาบันการศึกษาต้องปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนรู้ รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนแหล่งเรียนรู้ สื่อ เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้แนวใหม่ (Ministry of Education, 2022; Pinasa, 2022; Boonphak, 2020) นวัตกรรมจึงมีความสำคัญต่อการพัฒนาให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างเต็มศักยภาพ ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษามีส่วนสำคัญในการผลักดันให้มีการสร้าง พัฒนา และนำนวัตกรรมมาใช้ทำให้สถานศึกษาเป็น “องค์กรแห่งนวัตกรรม (Innovative Organization)” ซึ่งการส่งเสริมให้สถานศึกษาเป็นองค์กรแห่งนวัตกรรมนั้น ครูจะต้องมีความสามารถในการสร้างนวัตกรรม หรือเป็น “ครูนักนวัตกรรม” ในการสร้างสรรค์และขับเคลื่อนการจัดการเรียนรู้แนวใหม่ที่มุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะและสมรรถนะสำคัญตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด (Ruamruay and Sucharitrak, 2021; Mathuros, 2021; Siribanpitak, 2019)

“นวัตกรรม” เป็นสมรรถนะสำคัญของครูในศตวรรษที่ 21 ครูต้องสามารถออกแบบและจัดการความรู้ไปพร้อมกับผู้เรียน คิดค้นนวัตกรรม เทคนิคการสอน สื่อการสอน นำสู่ชั้นเรียนเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีสมรรถนะ 6 ด้าน ได้แก่ การจัดการตนเอง การคิดขั้นสูง การสื่อสาร การรวมพลังทำงานเป็นทีม การเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง การอยู่ร่วมกับธรรมชาติและวิทยาการอย่างยั่งยืน จากการศึกษาพบว่า ครูนักนวัตกรรม ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การมีแนวคิดเชิงนวัตกรรม 2) การสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ 3) การคิดริเริ่มสร้างสรรค์ 4) การมีทักษะการตั้งคำถาม และ 5) การมีทักษะการสังเกต รวมทั้ง

ส่งเสริมความรู้จากประสบการณ์ของตนเองและเครือข่ายแล้วนำมาเชื่อมโยงกันอย่างสร้างสรรค์เพื่อแก้ปัญหาหรือคิดค้นสิ่งประดิษฐ์ใหม่ ๆ และนำไปใช้เพิ่มประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ให้ดีขึ้น (Klaichun, 2020; Phusri, 2021; Pinasa, 2022) ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาครูนักนวัตกรรมสำหรับการศึกษาในยุควิถีปกติใหม่ (New Normal) ส่งเสริมให้ครูใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีจัดการเรียนรู้ที่เน้นผลลัพธ์คือคุณภาพของผู้เรียน (Chindanurak, 2018; Chamchoy, 2020; Nahom, 2021; OECD Education and Skills Today, 2021)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคายดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยใช้พื้นที่เป็นฐานมุ่งมาตรฐานสากล สร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้บูรณาการด้วยศาสตร์พระราชา พัฒนาสู่ความเป็นเลิศอย่างยั่งยืน มีผลการทดสอบระดับชาติ (O – NET) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2564 พบว่า ทุกรายวิชามีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าระดับประเทศ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดการเรียนรู้ในยุควิถีปกติใหม่นั้น ผู้สอนและผู้เรียนต้องปรับเปลี่ยนวิธีการเรียนรู้ นำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการศึกษาเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนสู่มาตรฐานสากล (The Secondary Educational Service Area Office Nong Khai, 2022) นอกจากนี้ผู้บริหารสถานศึกษาต้องปรับเปลี่ยนบทบาทในการบริหารแบบเดิมสู่การบริหารในวิถีปกติใหม่เพื่อตอบสนองการพัฒนานวัตกรรมโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School-based Innovation) ซึ่งนำไปสู่การสร้างครูนักนวัตกรรมในโรงเรียนให้เป็นการสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนด้วยนวัตกรรมที่หลากหลายต่อไป

จากความเป็นมาและความสำคัญดังกล่าวมา จึงเห็นควรที่จะมีการศึกษาบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในวิถีปกติใหม่ที่ส่งผลต่อครูนักนวัตกรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย ซึ่งผลการศึกษาคือจะเป็นประโยชน์สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัดนำไปพัฒนาครูนักนวัตกรรมในสถานศึกษาเพื่อสร้างความเข้มแข็งในการเปลี่ยนแปลงการศึกษา ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างเต็มศักยภาพและเป็นทรัพยากรบุคคลในการขับเคลื่อนประเทศต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. ศึกษาระดับบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในวิถีปกติใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย
2. ศึกษาระดับครูนักนวัตกรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย
3. วิเคราะห์บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในวิถีปกติใหม่ที่ส่งผลต่อครูนักนวัตกรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย

สมมุติฐานการวิจัย

บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในวิถีปกติใหม่ อย่างน้อย 1 ด้าน ส่งผลต่อครูนักนวัตกรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในวิถีปกติใหม่

1. การจัดการกระบวนการเรียนรู้วิถีใหม่
2. การเป็นผู้นำด้านเทคโนโลยีการศึกษา
3. การสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ปลอดภัย
4. การพัฒนาสมรรถนะครูวิถีใหม่
5. การบริหารแบบมีส่วนร่วม

ครูนักนวัตกรรม

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย

- การมีแนวคิดเชิงนวัตกรรม
- การสร้างเครือข่ายการเรียนรู้
- การคิดริเริ่มสร้างสรรค์
- การมีทักษะการตั้งคำถาม
- การมีทักษะการสังเกต

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้การวิจัยเชิงสาเหตุ (Causal Research) มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ประชากร

ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย 31 โรงเรียน รวม 1,076 คน ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา 70 คน และครู 1,006 คน

กลุ่มตัวอย่าง

ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย จำนวน 28 โรงเรียน รวม 285 คน ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา 19 คน และครู 266 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970) และใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) (Cochran, 1963) ตามขนาดของโรงเรียน จากนั้น

เทียบสัดส่วนเพื่อให้ได้มาซึ่งจำนวนกลุ่มตัวอย่างและใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีจับสลาก

เครื่องมือการวิจัย

แบบสอบถามบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในวิถีปกติใหม่ที่ส่งผลต่อครูนักนวัตกรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย

การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในวิถีปกติใหม่และครูนักนวัตกรรม ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในวิถีปกติใหม่กับครูนักนวัตกรรม รวมทั้งบริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย
2. วิเคราะห์และสังเคราะห์เอกสารเพื่อกำหนดองค์ประกอบและกรอบแนวคิดในการวิจัย แล้วนำมากำหนดโครงสร้างแบบสอบถาม

3. สร้างแบบสอบถามฯ แบ่งเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปและสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ตอนที่ 2 ระดับการปฏิบัติของบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในวิถีปกติใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย ลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ และตอนที่ 3 ระดับการปฏิบัติของครูนักนวัตกรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคายลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

4. นำแบบสอบถามฯ ที่สร้างขึ้นเสนอผู้เชี่ยวชาญ 3 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย ผู้อำนวยการสถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จจนมีผลงานเป็นที่ยอมรับ และครูเชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์ด้านการจัดการเรียนรู้จนมีผลงานเชิงประจักษ์ พิจารณาความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) ระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ ได้ค่า IOC เท่ากับ 0.67 – 1.00

5. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหารและครูที่มีบริบทใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาร์ค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.98

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ส่งหนังสือถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูล และขอความอนุเคราะห์แจ้งโรงเรียนในสังกัดที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทราบ

2. ส่งแบบสอบถามไปยังโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 285 ชุด ด้วยตนเอง โดยใช้เวลาเก็บข้อมูลประมาณ 15 วัน

3. ผู้วิจัยติดตามและขอรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง ได้รับแบบสอบถามคืนทั้งหมด 285 ชุด คิดเป็นอัตราการตอบกลับร้อยละ 100 จากนั้นตรวจความถูกต้องและสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product – Moment Correlation Coefficient) และทดสอบสมมติฐานการวิจัยโดยสถิติสมการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัย

1. การศึกษาระดับบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในวิถีปกติใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ระดับบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในวิถีปกติใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย

ด้าน	องค์ประกอบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในวิถีปกติใหม่	ระดับการปฏิบัติ		
		$\bar{x}$	S.D.	การแปลผล
1	การจัดกระบวนการเรียนรู้วิถีใหม่	4.51	0.58	มากที่สุด
2	การเป็นผู้นำด้านเทคโนโลยีการศึกษา	4.68	0.36	มากที่สุด
3	การสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ปลอดภัย	4.68	0.55	มากที่สุด
4	การพัฒนาสมรรถนะครูวิถีใหม่	4.67	0.57	มากที่สุด
5	การบริหารแบบมีส่วนร่วม	4.73	0.56	มากที่สุด
ภาพรวม		4.65	0.46	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย มีบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในวิถีปกติใหม่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.65$, S.D. = 0.46) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การบริหารแบบมีส่วนร่วม ($\bar{X} = 4.73$, S.D. = 0.56) มีบทบาทอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ การเป็นผู้นำด้านเทคโนโลยีการศึกษา ($\bar{X} = 4.68$, S.D. = 0.36)

มีบทบาทอยู่ในระดับมากที่สุด และการสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ปลอดภัย ($\bar{X} = 4.68$, S.D. = 0.55) มีบทบาทอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การจัดกระบวนการเรียนรู้วิถีใหม่ ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = 0.58) มีบทบาทอยู่ในระดับมากที่สุด

2. การศึกษาระดับครูนักนวัตกรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ระดับครูนักนวัตกรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย

ด้าน	ครูนักนวัตกรรม	ระดับการปฏิบัติ		
		$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
1	การมีแนวคิดเชิงนวัตกรรม	4.75	0.41	มากที่สุด
2	การสร้างเครือข่ายการเรียนรู้	4.76	0.38	มากที่สุด
3	การคิดริเริ่มสร้างสรรค์	4.77	0.44	มากที่สุด
4	การมีทักษะการตั้งคำถาม	4.84	0.43	มากที่สุด
5	การมีทักษะการสังเกต	4.84	0.44	มากที่สุด
รวม		4.79	0.40	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 พบว่า ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย มีการปฏิบัติครูนักนวัตกรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.79$, S.D. = 0.40) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การมีทักษะการตั้งคำถาม ($\bar{X} = 4.84$, S.D. = 0.43) มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด และการมีทักษะการสังเกต ($\bar{X} = 4.84$, S.D. = 0.44) มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ การคิดริเริ่มสร้างสรรค์

($\bar{X} = 4.77$, S.D. = 0.44) มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การมีแนวคิดเชิงนวัตกรรม ($\bar{X} = 4.75$, S.D. = 0.41) มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด

3. การวิเคราะห์บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในวิถีปกติใหม่ที่ส่งผลต่อครูนักนวัตกรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย รายละเอียดดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ที่อยู่ในรูปคะแนนดิบ (b) และที่อยู่ในรูปคะแนนมาตรฐาน (β)

ตัวแปรพยากรณ์	คะแนนดิบ		คะแนนมาตรฐาน	t	p-values
	b	S.E.	β		
ค่าคงที่	0.543	0.139	–	3.904	0.001*
การบริหารแบบมีส่วนร่วม (X_5)	0.343	0.460	0.417	7.492	0.001*
การสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ปลอดภัย (X_3)	0.130	0.520	0.153	2.496	0.013*
การจัดกระบวนการเรียนรู้วิธีใหม่ (X_1)	0.165	0.290	0.170	5.712	0.001*
การพัฒนาสมรรถนะครูวิธีใหม่ (X_4)	0.131	0.470	0.167	2.763	0.006*
การเป็นผู้นำด้านเทคโนโลยีการศึกษา (X_2)	0.117	0.440	0.132	2.675	0.008*

$R = 0.886$, $R^2 = 0.784$, Adjusted $R^2 = 0.781$, S.E. = 0.229, $F = 7.155$

* $p \leq .05$

จากตารางที่ 3 พบว่า บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในวิถีปกติใหม่ที่ส่งผลต่อครูนักนวัตกรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคายมากที่สุดคือ ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วม (X_5) รองลงมาคือ ด้านกระบวนการเรียนรู้วิธีใหม่ (X_1) ด้านการพัฒนาสมรรถนะครูวิธีใหม่ (X_4) ด้านการสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ปลอดภัย (X_3) และด้านการเป็นผู้นำด้านเทคโนโลยีการศึกษา (X_2) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปของคะแนนมาตรฐาน (β) เท่ากับ 0.417, 0.170, 0.167, 0.153 และ 0.132 ตามลำดับ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ 0.886 ($R = 0.886$) มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ครูนักนวัตกรรมร้อยละ 78.40 ($R^2 = 0.784$) สามารถสร้างสมการถดถอยโดยการคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ที่อยู่ในรูปคะแนนดิบ (b) และคะแนนมาตรฐาน (β) ดังต่อไปนี้

สมการในรูปคะแนนดิบ

$$Y = 0.543 + 0.343(X_5) + 0.165(X_1) + 0.131(X_4) + 0.130(X_3) + 0.117(X_2)$$

สมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน

$$Zy = 0.417(ZX_5) + 0.170(ZX_1) + 0.167(ZX_4) + 0.153(ZX_3) + 0.132(ZX_2)$$

สรุปผลการวิจัย

1. ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาหนองคาย มีบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในวิถีปกติใหม่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด
2. ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาหนองคายมีความเป็นครูนักนวัตกรรม โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
3. บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในวิถีปกติใหม่ที่ส่งผลต่อครูนักนวัตกรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาหนองคาย ประกอบด้วย ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วม (X_5) รองลงมาคือ ด้านกระบวนการเรียนรู้วิธีใหม่ (X_1) ด้านการพัฒนาสมรรถนะครูวิธีใหม่ (X_4) ด้านการสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ปลอดภัย (X_3) และด้านการเป็นผู้นำด้านเทคโนโลยีการศึกษา (X_2) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ 0.886 มีค่าสัมประสิทธิ์อำนาจพยากรณ์ครูนักนวัตกรรมร้อยละ 78.40 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การอภิปรายผลการวิจัย

1. การศึกษาระดับบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในวิถีปกติใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย พบว่า โดยภาพรวมผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทผู้บริหารสถานศึกษา

ในวิถีปกติใหม่อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วม มีบทบาทอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคายขับเคลื่อนและจัดการศึกษาในแผนพัฒนาการศึกษาปี พ.ศ. 2564 – 2568 ด้วยการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมโดยใช้สหวิทยาเขตและศูนย์พัฒนาวิชาการกลุ่มสาระการเรียนรู้เป็นฐานในการยกระดับผลสัมฤทธิ์ มุ่งสร้างภาคีเครือข่ายเพื่อขยายชุมชนแห่งการเรียนรู้ที่เข้มแข็ง เปิดโอกาสให้สถานศึกษาและทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา เพื่อส่งเสริมให้การจัดการเรียนรู้ในวิถีปกติใหม่เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ดังที่เกียรติพงษ์ อุดมธนะธีระ (Udomthanathira, 2022) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมช่วยให้สมาชิกทั้งองค์กรมีเป้าหมายเดียวกัน พร้อมทั้งจะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเต็มใจ เกิดความสำนึกในหน้าที่ความรับผิดชอบ สร้างความผูกพันให้กับองค์กรที่ปฏิบัติงาน และร่วมมือกันในการปฏิบัติงาน องค์กรเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย สอดคล้องกับ วิทวัส หลักคำพันธ์ (Lakkhamphan, 2022) ที่ศึกษาพบว่า การทำงานแบบมีส่วนร่วมช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานและก่อให้เกิดเครือข่ายที่เข้มแข็งในการบริหารสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิผลสูงสุดในทุกสภาวะการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป เช่นเดียวกับธีรกุล พงษ์จงมิตร และกาญจน์ เรืองมนตรี (Pongchongmit and Rueangmontri, 2020) ที่ศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารโดยเปิดโอกาสให้บุคลากรได้แสดงความคิดเห็น มีส่วนร่วมในการตัดสินใจวางแผนการดำเนินงาน และการประเมินผลร่วมกัน เป็นการสร้างความร่วมมือการทำงานเพื่อให้งานสำเร็จ คล้ายกับอัจฉราวดี เกิดศิริทอง (Kerdseethong, 2021) ที่ศึกษาพบว่า การเปิดโอกาสให้ครู ผู้ปกครอง ชุมชน และผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาการจัดการศึกษาเป็นสิ่งสำคัญในการบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

สำหรับด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การจัดการกระบวนการเรียนรู้ในวิถีปกติใหม่ มีบทบาทอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด - 19 ส่งผลกระทบต่อการจัดการกระบวนการเรียนรู้

ของสถานศึกษาที่ต่างไปจากรูปแบบเดิมจากการเรียนรู้ในห้องเรียนเปลี่ยนเป็นแบบออนไลน์ ทำให้ครูต้องปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนรู้ และบุคลากรทางการศึกษาต้องปรับเปลี่ยนวิธีการปฏิบัติงานให้สามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีกลยุทธ์หรือนโยบายจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทของวิถีปกติใหม่ เพื่อให้สามารถจัดศึกษาที่มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล (Phusri, 2021; Pinasa, 2022) สอดคล้องกับ Aytac (2020) ที่กล่าวไว้ว่า การจัดการเรียนรู้ในวิถีปกติใหม่ควรเตรียมความพร้อมในการจัดการเรียนการสอน รวมทั้งครูมีการวางแผนการสอน และใช้รูปแบบการสอนที่เหมาะสมตามบริบทโดยใช้เทคโนโลยีผสมผสานทั้งแบบออนไลน์และการเรียนในชั้นเรียนเพื่อให้การจัดการเรียนการสอนมีความหลากหลาย อย่างไรก็ตามการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์เหมาะสมกับโรงเรียนที่มีความพร้อมทั้งด้านระบบการเรียนการสอน และหลักสูตรซึ่งต้องจัดการเรียนรู้ตามบริบทของโรงเรียน และสภาพการณ์ที่เปลี่ยนไป (Duangchuen, 2020)

2. การศึกษาระดับครุศึกษบัณฑิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย

พบว่า โดยภาพรวมครูมีความเป็นนักนวัตกรรมอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การมีทักษะการตั้งคำถาม และการมีทักษะการสังเกต มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคายได้กำหนดกลยุทธ์การขับเคลื่อนการศึกษาตามแผนพัฒนาการศึกษา ปี พ.ศ. 2564 – 2568 มุ่งส่งเสริมการสร้างสถานศึกษานวัตกรรม รวมทั้งการสร้างนวัตกรรมการบริหารและธรรมาภิบาลด้วยวิถีใหม่ วิถีคุณภาพ โดยน่านวัตกรรมและเทคโนโลยีมาพัฒนาคุณภาพการศึกษา ส่งผลให้ครูต้องพัฒนาตนเองให้เป็นนักนวัตกรรมที่มีทักษะการตั้งคำถามและการสังเกต เพื่อกระตุ้นให้เกิดการค้นพบ ขับเคลื่อนการเรียนรู้ และการแลกเปลี่ยนข้อมูลเพื่อพัฒนาปรับปรุงนวัตกรรมและประสิทธิภาพซึ่งเป็นคุณลักษณะพื้นฐานที่ช่วยส่งเสริมให้นวัตกรรมประสบผลสำเร็จ ดังที่วิวัฒน์ มีสุวรรณ (Meesuwan, 2017) ได้กล่าวไว้ว่า ความมุ่งมั่นที่หลากหลายและเข้าใจ จุดที่แตกต่างของมุมมองที่ซับซ้อนและท้าทาย รู้จัก

การตั้งคำถาม การสังเกต กระตือรือร้น รู้จักการทดลอง และทดสอบความคิดใหม่ ๆ เป็นคุณลักษณะสำคัญของ นวัตกรรมที่สะท้อนให้เห็นความสามารถในการนำไปสู่ การผลิตนวัตกรรม สอดคล้องกับอมรรักษ์ ปิ่นกำลัง (Klanarong, 2019) ที่ศึกษาพบว่า ครูจะต้องมีทักษะ การคิดนวัตกรรม สามารถใช้คำถามเพื่อช่วยกระตุ้นให้ สืบเสาะหาคำตอบ การคิดวิเคราะห์ รวมทั้งใช้การสังเกต เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกของพฤติกรรมและการเปลี่ยนแปลง ที่เกิดขึ้นเพื่อสร้างองค์ความรู้และแรงบันดาลใจ ในการพัฒนาสิ่งใหม่ คล้ายกับมะยุรีย พิทยาเสนีย์ และ พิษญาภา ยวงสร้อย (Phitthayasenee and Yuangsoi, 2021) ที่ศึกษาพบว่า การมีทักษะการตั้งคำถามและ การสังเกตเป็นพื้นฐานในจัดกระบวนการเรียนรู้ ช่วยให้ ผู้สอนมีความเข้าใจปัญหาและความต้องการของผู้เรียน แล้วนำมาออกแบบและพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ ที่มีประสิทธิภาพ

สำหรับด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การมี แนวคิดเชิงนวัตกรรม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 – 2566 กำหนดให้ สถานศึกษาปรับเปลี่ยนการบริหารจัดการศึกษาให้ สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงตามมาตรการด้าน ความปลอดภัยรูปแบบต่าง ๆ อย่างเคร่งครัด เพื่อประโยชน์ ต่อผู้เรียนและผู้ปกครองเป็นสำคัญ เน้นการยกระดับ คุณภาพผู้เรียนผ่านกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อ การเรียนรู้ในวิถีใหม่ บูรณาการเทคโนโลยีควบคู่กับ การใช้สื่อสังคมออนไลน์ในเชิงบวกและสร้างสรรค์ ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องดำเนินการตามแผน และจัดมาตรการต่าง ๆ รวมทั้งส่งเสริมการสร้างนวัตกรรม โดยใช้การวิจัยเป็นฐานและติดตามประเมินผลการ ดำเนินงานอย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนาสมรรถนะผู้เรียน จึงส่งผลให้การปรับเปลี่ยนและพัฒนาแนวคิดเชิงนวัตกรรม ร่วมกันระหว่างผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีค่าเฉลี่ย น้อยกว่าด้านอื่น ดังที่ Universal Class (2019) ได้กล่าว ไว้ว่า ทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมเกิดจากการเรียนรู้ และฝึกฝนจากวิธีการคิดอย่างสร้างสรรค์ ค้นหา ความคิดใหม่ เปลี่ยนจากการทำแบบเดิมมาเป็น

การทำงานกับผู้อื่นด้วยกระบวนการนวัตกรรม ทักษะ การคิดเชิงนวัตกรรมจะช่วยให้องค์กรอยู่รอดในสภาวะ ที่ต้องมีการแข่งขัน สอดคล้องกับ เรืองณรงค์ ดวงดีแก้ว (Duangdeekaew, 2022) ที่ศึกษาพบว่า ทักษะการคิด ที่แตกต่างอย่างสร้างสรรค์เพื่อให้ได้สิ่งใหม่ ๆ ที่เป็น ประโยชน์ต่อการพัฒนาองค์การที่เรียกว่า “ทักษะการคิด เชิงนวัตกรรม” เป็นทักษะความคิดพื้นฐานในการทำให้ เกิดนวัตกรรมในองค์การ ปลุกฝังทักษะการคิดลักษณะนี้ ให้เกิดขึ้นกับครูและบุคลากรในสถานศึกษา เนื่องจากใน การบริหารการศึกษานั้นต้องอาศัยความร่วมมือจากครู และบุคลากรทางการศึกษาเพื่อขับเคลื่อนผลลัพธ์ด้วย กระบวนการจัดการความรู้ ซึ่งส่งผลให้สถานศึกษาเป็น “องค์การแห่งนวัตกรรม”

3. บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในวิถีปกติ ใหม่ที่ส่งผลต่อระดับครูนักนวัตกรรม สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม การจัดกระบวนการเรียนรู้วิถีใหม่ การพัฒนาสมรรถนะครูวิถีใหม่ การสร้างสภาพแวดล้อม การเรียนรู้ที่ปลอดภัย และการเป็นผู้นำด้านเทคโนโลยี การศึกษา ส่งผลต่อครูนักนวัตกรรม มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ พหุคูณเท่ากับ 0.886 สามารถพยากรณ์ครูนักนวัตกรรม ร้อยละ 78.40 มีประเด็นที่น่าสนใจอภิปรายผล ดังนี้

3.1 ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วม การจัดการ การศึกษาในยุควิถีปกติใหม่ตามนโยบายของกระทรวง ศึกษาธิการ มีการปรับเปลี่ยนไปตามบริบทที่เปลี่ยนแปลงไป ประกอบกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา หนองคายมีกลยุทธ์มุ่งส่งเสริมการบริหารแบบมีส่วนร่วม ที่ต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องใน การจัดการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาในวิถีปกติใหม่ จึงต้องส่งเสริมให้หน่วยงานด้านการศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชนหรือท้องถิ่นเกิดการดำเนินงานร่วมกัน รวมทั้ง เปิดโอกาสให้ครูแสดงความคิดเห็นร่วมกันดำเนินงาน และแก้ไขปัญหา ตลอดจนและกำกับ ติดตาม ให้ความ ช่วยเหลือครูในการปฏิบัติงานตามแผนงานของ สถานศึกษา เพื่อให้การจัดการศึกษาเป็นไปอย่างมี ประสิทธิภาพ (OECD Education and Skills Today, 2021; Udomthanathira, 2022) สอดคล้องกับอรุณพล

ปานอ่วม (Panaum, 2022) ศึกษาพบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมด้านการวางแผน ด้านการดำเนินงาน ด้านการตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาและมีความสัมพันธ์กันในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 สามารถร่วมกันพยากรณ์การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาได้ร้อยละ 83.40 ส่งผลให้การดำเนินงานในสถานศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนด (Pinkamlang, 2020)

3.2 ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้วิถีใหม่ เนื่องจากการศึกษาแบบวิถีชีวิตใหม่ (New Normal) ต้องมีความปลอดภัยทั้งต่อผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคายจึงขับเคลื่อนการดำเนินงานให้สอดคล้องภายใต้นโยบายการบริหารการศึกษาในวิถีปกติใหม่ ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องมีการปรับเปลี่ยนบทบาทในการบริหารแบบเดิมสู่การบริหารในวิถีปกติใหม่ โดยเน้นการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนเป็นรายหน่วยสู่มาตรฐานสากล จึงส่งผลให้เกิดการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่ตอบสนองบริบทในวิถีปกติใหม่ และทักษะอื่น ๆ อย่างรอบด้าน ส่งเสริมให้ครูเป็นผู้สนับสนุนการเรียนรู้โดยเน้นการจัดการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้ฝึกการคิดวิเคราะห์ผ่านการลงมือปฏิบัติจริง ผ่านการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน ดังที่อัมพร พินะสา (Pinasa, 2022) ได้กล่าวไว้ว่า ครูควรปรับการจัดการเรียนการสอน วิธีการวัดและประเมินผล สภาพแวดล้อม รวมทั้งแหล่งเรียนรู้ สื่อการเรียนการสอน ให้ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนแนวใหม่โดยนำเทคโนโลยีมาใช้อย่างเหมาะสม (Blended Learning) เพื่อการพัฒนาแนวคิดแบบใหม่ (Design Thinking) การพัฒนาทักษะชีวิต (Life Skill) ในภาวะวิกฤติที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต ในด้านความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skill) และกระบวนการทางความคิด (Mindset) ให้สอดคล้องกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (Thongkaew, 2020)

3.3 ด้านการพัฒนาสมรรถนะครูวิถีใหม่ การส่งเสริมสนับสนุนวิชาชีพครูในวิถีปกติใหม่เป็นนโยบาย

ของกระทรวงศึกษาธิการมุ่งพัฒนาครูให้มีความพร้อมด้านวิชาการและทักษะการจัดการเรียนรู้ การใช้เทคโนโลยี และนวัตกรรมผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคายจึงมุ่งสร้างครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพและเป็นครูมืออาชีพ ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องส่งเสริมให้ครูสามารถใช้เทคโนโลยีขั้นพื้นฐานได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งเสริมสร้างให้ครูมีองค์ความรู้ใหม่ ๆ และสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในสถานศึกษา เพื่อสร้างนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้และยกระดับคุณภาพผู้เรียนในวิถีปกติใหม่ ดังที่ทวีศักดิ์ จินดาณรงค์ (Chindanurak, 2018) กล่าวไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาต้องให้ความสำคัญและสนับสนุนการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการชั้นเรียนในสภาวะการณ์โรคโควิด 19 เพื่อลดความเสี่ยงจากการแพร่กระจายของเชื้อโรค โดยคำนึงถึงความสำคัญต่อการพัฒนาผู้เรียนให้สามารถเข้าถึงความรู้ทันความเปลี่ยนแปลง สอดคล้องกับฉันทวิชช์ บุญเกตุ (Boonged, 2022) ศึกษาพบว่า การพัฒนาครูให้มีความสามารถในการจัดการเรียนรู้ในยุควิถีปกติใหม่ ต้องปรับเปลี่ยนการจัดการเรียนรู้จากผู้สอนเป็นผู้สนับสนุนการเรียนรู้ สามารถออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงการใช้ชีวิตประจำวัน โดยนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ เช่นเดียวกับสมศักดิ์ ดลประสิทธิ์ (Dolprasit, 2021) ที่ศึกษาพบว่า การผลิตและพัฒนาครูควรเสริมสร้างเทคนิคการสอนสมัยใหม่ มีความรอบรู้พหุวิทยาการ มีสมรรถนะทางภาษาและดิจิทัลที่ประกอบด้วยทักษะการใช้สื่อดิจิทัล เทคนิควิธีสอนออนไลน์ การสอนทักษะอาชีพที่เป็นความต้องการแรงงานในอนาคต และการใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์มในการพัฒนาสร้างนวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้ (Mungprasert, 2021)

3.4 ด้านการสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ปลอดภัย การจัดการเรียนรู้ในวิถีปกติใหม่ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องจัดให้สถานศึกษามีบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่ความปลอดภัยตามมาตรฐานของกระทรวงสาธารณสุข รวมทั้งมีการวางแผนและจัดทำมาตรการรองรับสถานการณ์ฉุกเฉินเพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังที่ Aytac (2020) ได้กล่าวไว้ว่า

การให้ความสำคัญกับสุขอนามัยและความปลอดภัย เป็นบทบาทที่สำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหาร ควรสร้างความตระหนัก รวมทั้งจัดการกับสภาวะวิกฤติและ จัดทำแผนปฏิบัติการรองรับสำหรับเหตุฉุกเฉินในสถานศึกษา ซึ่งเป็นการสร้างสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ที่ปลอดภัย ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง ดังที่สำนักงานเลขาธิการ สภาการศึกษา (Education Council Secretariat, 2018) ได้กล่าว ไว้ว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้ในสถานการณ์การแพร่ ระบาดโควิด-19 ผู้บริหารสถานศึกษาเตรียมความพร้อม อาคารสถานที่ สื่อ และอุปกรณ์เครื่องมือสนับสนุนการเรียนรู้ ให้เพียงพอ สอดคล้องกับพัชรินทร์ ศิริสุข และเสวียน เจนเซว้า (Sirisuk and Jenkhwao, 2021) ที่ศึกษาพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาต้องสนับสนุนทรัพยากรเพื่อให้ผู้เรียน สามารถเข้าถึงความรู้ ทันต่อความเปลี่ยนแปลง เช่น การสร้างห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ การใช้ระบบคอมพิวเตอร์ และการสื่อสารทางไกลเชื่อมโยงข้อมูลห้องสมุดกับ ผู้เรียน รวมถึงกำหนดให้จัดสภาพแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้ ที่มีประสิทธิภาพและมีความยืดหยุ่นภายในโรงเรียน และนอกโรงเรียน ซึ่งเป็นการสร้างสภาพแวดล้อม ทางการเรียนรู้ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง

3.5 ด้านการเป็นผู้นำด้านเทคโนโลยี การศึกษา การใช้นวัตกรรมและนำเทคโนโลยีดิจิทัล เป็นกลไกหลักในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา (Digitalize Process) เป็นสิ่งสำคัญสำหรับผู้บริหารการศึกษา ในยุควิถีชีวิตใหม่ (New Normal) เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียน เข้าถึงแหล่งเรียนรู้ได้อย่างกว้างขวางและมีประสิทธิภาพ อีกทั้งครูและบุคลากรทางการศึกษาสามารถนำเทคโนโลยี มาใช้ในการจัดการเรียนรู้ กำกับ ติดตามการดำเนินงาน ของสถานศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ดังที่ สุกัญญา แซ่มช้อย (Chamchoy, 2020) ได้กล่าวไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยี ในการใช้เทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ และ การจัดการในสถานศึกษา เป็นผู้นำในการส่งเสริมให้ ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องนำเทคโนโลยีมาบูรณาการ ใช้ในการจัดการศึกษาและการปฏิบัติงานให้สอดคล้อง กับสภาพบริบทและความต้องการของผู้เรียน ครู และ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง รวมทั้งส่งเสริมให้ครูและผู้เรียนมี

ความรอบรู้ รู้เท่าทันสื่อ และสามารถใช้เทคโนโลยี โดยคำนึงถึงหลักจริยธรรมในการใช้สื่อและเทคโนโลยี อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับอภิวิชญ์ สอนลอย (Sonloi, 2022) ที่ศึกษาพบว่า เทคโนโลยีสารสนเทศ ช่วยให้ผู้บริหารสถานศึกษารวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ และ ประมวลผลเพื่อประกอบการตัดสินใจการบริหารงาน ได้อย่างรวดเร็ว และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์กร นอกจากนี้ยังช่วยส่งเสริมให้ครูออกแบบการจัดการเรียนรู้ ที่มีความทันสมัยและส่งเสริมครูให้มีการพัฒนาวิชาชีพ อย่างต่อเนื่อง เช่นเดียวกับอัจฉราวดี เกิดศรีทอง (Kerdsritong, 2021) ที่ศึกษาพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีบทบาท เป็นผู้นำทางเทคโนโลยี ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมขององค์กร ให้สอดคล้องกับกระแสการเปลี่ยนแปลง ส่งเสริมให้ครูใช้ เทคโนโลยีในการเรียนการสอนและบูรณาการการเรียน การสอนในรายวิชาต่าง ๆ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด ใน การพัฒนาผู้เรียน ตลอดจนส่งเสริมให้ครูมีการพัฒนา วิชาชีพอย่างต่อเนื่องและใช้เทคโนโลยีอย่างระมัดระวัง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมพัฒนาครู ด้านความรู้และทักษะการจัดการเรียนรู้บูรณาการ เทคโนโลยี โดยจัดสรรงบประมาณในการสนับสนุน การอบรม สัมมนาเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะทางเทคโนโลยี ปรับปรุง ช่อมแซม ระบบเทคโนโลยีให้ทันสมัย รวมทั้ง พัฒนาระบบนิเทศภายในเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ในการปฏิบัติงานของครูวิถีปกติใหม่ในการยกระดับ คุณภาพผู้เรียน ผ่านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ที่ให้ผู้เรียนได้พัฒนาศักยภาพได้ในทุก สภาพการณ์ที่เปลี่ยนไป

2. สถานศึกษาควรจัดทำกลยุทธ์และระบบ กำกับติดตาม การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และถอดบทเรียน ความสำเร็จการพัฒนาวัฒนธรรมของครูนักนวัตกรรม เพื่อเสริมสร้างแนวคิดนวัตกรรมจัดการเรียนรู้สำหรับ ครูในสถานศึกษา

3. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและผู้บริหาร สถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับการบริหารแบบ มีส่วนร่วม สนับสนุนและส่งเสริมให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

ได้ร่วมมือกันในการขับเคลื่อนองค์กร โดยมีจุดมุ่งหมายสำคัญคือการร่วมกันสร้างเครือข่ายการดำเนินงานที่เข้มแข็ง เพื่อเพิ่มประสิทธิผลในปีการศึกษาถัดไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในวิถีสอนใหม่ที่ส่งผลต่อครูนักนวัตกรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย โดยใช่วิธีการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) เพื่อให้ได้

รูปแบบการพัฒนาบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในวิถีสอนใหม่ที่ส่งผลต่อครูนักนวัตกรรม

2. ควรมีการศึกษาโมเดลสมการโครงสร้างบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในวิถีสอนใหม่ที่ส่งผลต่อครูนักนวัตกรรม เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในวิถีสอนใหม่ และหาความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้มาพัฒนาการบริหารสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิผลสูงสุด

เอกสารอ้างอิง

- Aytac, T. (2020). *The problems and opinions of school administrators during COVID-19 pandemic: A qualitative study from Turkey*. Retrieved from <https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1284612.pdf>
- Boonged, N. (2022). *New normal learning management in educational opportunity expansion schools under Sukhothai Primary Educational Service Area Office 2*. (Master of Education, Educational Administration, Uttaradit Rajabhat University). [In Thai]
- Boonphak, K. (2020). Learning management in the new normal. *Journal of Industrial Education*, 19(2), 1–6. [In Thai]
- Chamchoy, S. (2020). Secondary school management innovation for create innovators. *Journal of Education Naresuan University*, 22(2), 193–213. [In Thai]
- Chindanurak, T. (2018). *Classroom management to develop learning skills in the 21st century*. Retrieved from https://so04.tci-thaijo.org/index.php/jmhs1_s/article/view/243539 [In Thai]
- Cochran, W. G. (1963). *Sampling techniques*. New York: John Wiley and Sons Incorporated.
- Dolprasit, S. (2021). Educational management guidelines for manpower development in the 21st century. *Journal of Teacher Professional Development*, 2(1), 1–15. [In Thai]
- Duangchuen, P. (2020). Educational management accepts the new normal after the crisis of COVID-19. *Journal of Management Arts*, 4(3), 783–795. [In Thai]
- Duangdeekaew, R. (2021). Needs assessment is necessary to develop innovative thinking skills of Administrators of small secondary schools in Nakhon Phanom Province. *Journal of Roi Kaensarn Academi*, 7(10), 35– 49. [In Thai]
- Education Council Secretariat. (2018). *A tool to promote the efficiency of learning management of basic education institute (for school administrators)*. Bangkok: Prikwahn Graphic. [In Thai]
- Kerdsritong, A. (2021). Positive leadership: Necessary leadership in the new normal era. In Saowanee Siri. Suksilp (Editor), *A collection of articles on educational administration*. Khon Kaen: Khon Kaen University Printing Press. [In Thai]
- Klaichun, P. (2020). Innovator enhancement model for undergraduate programs of private universities in Thailand. *Journal of Social Science and Buddhist Anthropology*, 6(8), 236–252. [In Thai]
- Klanarong, M. (2019). *The priority needs index modified analysis of Lertlah Kaset–Nawamin School teacher development based on the concept of teacher innovator's characteristics*. (Master of Education, Educational Administration, Chulalongkorn University). [In Thai]

- Krejcie, R. V. and Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and psychological measurement*, 30(3), 607–610.
- Lakkhamphan, W. (2022). *Managerial competencies in the new normal of school administrators affecting the quality school under Nong Khai Primary Educational Service Area Office 2*. (Master of Education, Educational Administration and Quality Development, Khon Kaen University). [In Thai]
- Mathuros, S. (2021). Online education management in the era of new normal COVID–19. *Ratchapark Journal*, 15(40), 33–42. [In Thai]
- Meesuwan, W. (2017). Factors affecting characteristics of teacher innovators in educational technology in school for teaching practice network of Naresuan University. *Journal of Education Naresuan University*, 19(3), 50–62. [In Thai]
- Ministry of Education. (2022). *Act on the administration of the Ministry of Education, B.E. 2022*. Bangkok: Office of the Permanent Secretary, Ministry of Education. [In Thai]
- Mungprasert, K. (2021). Teacher competency model in era of the Thailand 4.0, Phetchaburi Secondary Education Service Area Office. *Journal of MCU Buddhapanya Review*, 7(1), 78–88. [In Thai]
- Nahom, Y. (2021). *School administration on the basis of the new normal*. Retrieved from <http://journalgrad.ssru.ac.th/index.php/8thconference/article/view/2545/2387> [In Thai]
- OECD Education and Skills Today. (2021). *The role of school heads and why they matter during the COVID pandemic*. Retrieved from <https://oecdeditoday.com/role-school-principals-heads-covid/>
- Panaum, A. (2022). Participatory management effecting to the academic performance administration of educational institutes in the 30 School Network Group Office of Education Prawet District Office Bangkok. *Journal of Suvarnabhumi Institute of Technology*, 8(1), 143–155. [In Thai]
- Phitthayasene, M. and Yuangsoi, P. (2021). Design thinking: New era innovator teachers. *Journal of Lampang Rajabhat University*, 10(2), 190–198. [In Thai]
- Phusri, K. (2021). *Innovators strategies for development of secondary school teachers under the Office of the Basic Education Commission*. (Doctor of Education dissertation, Educational Administration and Development, Mahasarakham University). [In Thai]
- Pinasa, A. (2022). *Policies of the OBEC and preparing for the opening of the semester of the academic year 2022*. Retrieved from <https://www.youtube.com/watch?v=AL-yVVS3gwk> [In Thai]
- Pinkamlang, A. (2020). *The participatory management of inclusive school under Samut Songkhram Primary Education Area Office*. (Master of Education, Educational Administration, Silpakorn University). [In Thai]
- Pongchongmit, T. and Rueangmontri, K. (2020). The development of participatory management guidelines by use the community as a base for small educational institutions under the jurisdiction of the Educational Service Area Office Yasothon Elementary School, Region 1. *Mahachulana Nakhonthat Journal*, 7(6), 229–243. [In Thai]
- Ruamruay, P. and Sucharitrak, P. (2021). The relationship between strategic leadership of school principals and school effectiveness under the Secondary Education Service Area Office 10 Phetchaburi provinces. *Sirindhorn Review Journal*, 22(1), 210–225. [In Thai]

- Siribanpitak, P. (2017). *Vision for Thailand 4.0 development supporting documents implemented the development according to the curriculum for the development of educational institutes Thailand 4.0*. Bangkok: Thai Wattana Panich. [In Thai]
- Sirisuk, P. and Jenkhwao, S. (2021). Educational administrators as a pillar to school success in new normal situations. *Panyapiwat Journal*, 13(2), 340–353. [In Thai]
- Sonloi, A. (2022). Leadership in information technology of school administrators under the jurisdiction of Samut Sakhon Primary Educational Service Area Office. *Journal of Institute of Trainer Monk Development*, 5(1), 89–101. [In Thai]
- The Secondary Educational Service Area Office Nong Khai. (2022). *Annual operating plan budget 2023 the Secondary Educational Service Area Office Nong Khai*. Retrieved from <http://www.kkn3.go.th:81/index.php/2020-06-26-07-14-50> [In Thai]
- Thongkaew, T. (2020). Educational design in the new normal life: The impact of the epidemic. *Journal of Teacher Professional Development*, 1(2), 1–10. [In Thai]
- Udomthanathira, K. (2022). *The participative management*. Retrieved from <https://iok2u.com/article/business-administrator/ba-the-participative-management>. [In Thai]
- Universal Class. (2019). *Developing innovative thinking skills*. Retrieved from <https://www.universalclass.com/articles/business/developing-innovative-thinking-skills.html>